

בתורה

גליון קבר
פר' תולדות
תשפ"ג לפ"ק
שנה ג'

אור הנבירה
הפיטות בדרך
הנפש'ש הק



ז"ר ע"י ממלכת "אש החסידות" העולמית - בית הוצ'ר להפצת אור החסידות

הוקם לעיני הגה"צ רבי משה כ"ר יוסף זצ"ל אב"ד טורדא

ספר 'מאור עינים'

נהורא ישרי בה: דרכי העלאת המידות
המתעוררות בעניינים גשמיים

אהריות!

היכל המגיד ממעזיטש: 'ראה' פירושה
להבין את האחריות ומשמעות התפקיד

עבודת האכילה

אש העבודה: 'קדושים תהיו' - להזמין
סעודתו במחשבה תחילה

והוא בהן לקל עליין

תנו רבנן מעשה: הצדיק הפלאי שהלך
בדרכו של אברהם אבינו ע"ה (ב)

דבר המערכת

לומדים חסידות!!

חיינו של חסיד מלאים תענוג, כי הוא רוצה להיות קרוב
לה', להתקרב, להתחסד עם בוראו. והרי הבורא ית'
הוא מקור התענוג, תכלית הטוב, עוז וחדוה במקומו.
וכאשר דבוקים אליו - מרגישים מיד תענוג עצום ונפלא.
ובכל זאת, לפעמים ה'שחרית' מצליח, ולפעמים
לא. ולעיתים לאחר 'שבת' מוצלחת, מגיעה הנפילה
הגדולה. היצר לא שוקט, הוא אורב לנו בכל פינה, פעם
עם השכות המוחזין ופעם עם התגברות התאוות.

ולכן בה חשוב להטעין את עצמנו מיד עם לימוד
ספרי החסידות, שמרוממים אותנו להיכלי הרכיכות,
ויש בעצם לשון קדשם של הצדיקים שרפי קודש
מלאכי עליין לעורר הלבבות ולהעצים אותנו עם כח
רב במלחמה התמידית והבלתי נגמרת עם היצר.

השבוע התקבלו ראשי ממלכת "אש החסידות" במעון
כ"ק אדמו"ר מסקולען - ירושלים שליט"א שהעיד על
התעוררות שגשגה ע"י "אש החסידות" עניין לימוד
ספרי החסידות והבנתם, והפליגי בזכות הגדולה שיש
בדבר גדול זה, ואמר שהדבר ברור שהתעוררות שיש
בדור אחרון לפנימיות התורה קשור לכך שאנו נמצאים
בדרא בתיא, בפרט כאשר כוחות הטומאה מתגברים
לפני שמבטלים, ויש להתגבר כנגדם בצד הקדושה.

הרוסיף בשם אביו הרה"ק מסקולען ז"ע ששאל אנשים
האם לומדים ספרי חסידות, וענו לו שלומדים בספר
מוסר פלוני, ואמר להם שזה שני דברים אחרים לגמרי,
אי אפשר לצאת ידי לימוד ספרי חסידות עם ספרי
מוסר, וצריך לקבוע בשניהם חוק לימוד יומי, כי ספרי
החסידות מאירים הלבבות בקדושה עליינה ומעוררים
את האדם בתשוקת הנשמה אל בוראה.

עוד הביא בשם אביו הרה"ק זצוק"ל, שיש אנשים
שאוטרים 'איך קוק אריין אין א חסידישע ספר' [אני
מסתכל בספרי חסידות], והיה ממש מוועזע מכך, מה
נקרא 'איך קוק אריין אין קדושת לוי'? וכי ספרי חסידות
נעדרו להסתכל בהם? אלא צריך ל'למוד' את הקדושת
לוי ואת ספרי החסידות! וגם כשבאים לדברים
עמוקים, אין לדלג עליהם, אלא יש לומר את הדברים
הקדושים של הצדיקים ולהתקדש בהם.

על פי הטבע אתה לא קיים בכלל!

הטבע נראה דבר יציב ונכון, אך לגבי ישראל אין הטבע קיים,
אנו מכחישים את הטבע לגמרי! יהודים אל יאוש!

נהורא מערייא



רצונות, שאיפות, אך היום הכל כבוי, ולאחר שנים כה רבות
של ירידות וחוסר הצלחה לא נראה לו שיש עוד תקווה.

ובמצב כזה ממליצה לנו תורתנו הקדושה: "הביטו אל
צור חוצבתם ואל מקבת בור נקרתם", דע לך, כי גם אבותינו
עקורים היו, ובכל זאת יצאה מהם שושלת מפוארת של
כלל ישראל. ולכן גם אם בדרך הטבע לא נראה לך שעוד
תזכה להיות תלמיד חכם ועובד ה', אך לא אבדה תקוה ולא
נכזבה תוחלת, והיה לעת ערב יהיה אור. אל יאוש!

וכתב הרה"ק רבי צדוק מלובלין ז"ע (דברי סופרים אות
טז) וז"ל: וכל בני אומה הישראלית היה אחר היאוש הגמור,
דאברהם ושרה זקנים זמי מילל לאברהם
הניקה וגו' (בראשית כא, ז). שלא עלה על דעת
אדם עוד להאמין לזה ואפילו אחר הבטחת
המלאך, ושרה הצדקת ידעה והאמינה
דהש"ת כל יכול ועם כל זה צחקה בקרבה,
שהיה רחוק אצלה להאמין זה בידעה זקנת
אברהם וכו' וכן זקנתה, ואם היה רצון
הש"ת לפקדם היה פוקדם מוקדם, דלמעט
בנס עדיף ולא עביד ניסא במקום שאין
צריך, אבל באמת מואת ה' היתה זאת שיהיה
בנין האומה דוקא אחר היאוש הגמור שלא
האמין שום אדם ואפילו שרה שתיפקד עוד,
כי זה כל האדם הישראלי להאמין שאין
להתייאש כלל דלעולם הש"ת יכול לעזור,
והיפלא מה' דבר. עכ"ל.

כאשר האדם נופל ח"ו לידי יאוש, הרי זה
הוכחה שהוא מאמין בכוחות הטבע באופן
מוחלט, כי היאוש הוא היפך האמונה, מן
הקצה אל הקצה. וכך גם בחכמת הרפואה רואים כיצד היאוש
מכלה מנפש ועד בשר, הורס את התאים הפנימיים, ומחליש
את המערכת החיסונית עד שהגוף אינו יכול להתמודד מול
הפגעים הרעים. ומאידך - אין מרפא לגוף האדם כמו אור
האמונה שמחדש ומרענן את כל מערכת הגוף והנפש.

וממשיך הרה"ק רבי צדוק מלובלין ז"ע (שם): אין ליהודי
להתייאש משום דבר, בין בעיני הגוף כמו שאמרנו (ברכות
י). אפילו הרב חדה על צווארו אל ימונע עצמו מן הרחמים,
בין בעיני הנפש אפילו נשתקע למקום שנסתקע וחטא
בדבר שאמרנו ז"ל (זה"ק ויחי ריט): שאין תשובה מועלת
חס ושלום, או שתשובתו קשה, או שרואה עצמו משתקע
והולך בעיניו עולם הזה, אל יתייאש בעצמו לומר שלא
יוכל לפרוש עוד, כי אין יאוש כלל אצל איש יהודי, והש"ת
יכול לעזור בכל ענין.

[מתוך "אש הפרשה" - תולדות, פרק א]

מעשה ביהודי שנכנס לרופא לאחר בדיקות רפואיות,
ושם התברר ע"י הרופא על המחלה הנוראה המקננת בגופו,
באופן סופני רח"ל. יש לך כמה שבועות לחיות' בישר לו
הרופא. 'הכבד שלך נגוע לגמרי, אי אפשר לחיות בלי כבד'!

יצא האיש מבית הרופא, שבור ומיואש לגמרי, ונכנס
למעונו של אחד הצדיקים לשאול בעצתו, מה עושים? על
פי הטבע אין סיכוי!

דפק אותו צדיק על השולחן ואמר: על פי הטבע אתה לא
קיים בכלל! הרי שרה אמנו לא היה לה בית ולד, יצחק ורבקה
היו עקרים, על פי הטבע אתה לא נמצא בעולם, לא אתה
ולא אבותיך ולא אבות אבותיך. הטבע אין
לו מה להגיד כאן כלל, מה זה 'טבע'?

מדי תקופה אנו נתקלים ב'נס רפואי'.
הרופא המשכיל פוקח עינים תמהות ואומר:
זה לא יכול להיות! האדם הזה חי עשרים
שנה בלי לב! אני לא מבין מה קורה כאן!

נכון אתה לא מבין! אפשר לחיות בלי
לב ובלי כבד, לדבר בלי פה, להוליד בלי
בית רחם, הקב"ה לא כפוף לשום דיאגנוזה
רפואית, והוא שומר לעצמו את הזכות
להנהיג עולמו בלי שנצליח להבין בדיוק
אין זה קרה!

וכתב בספה"ק שם משמואל (פר' ויצא,
תרע"ח) וז"ל: המחשב ומבין אשר עפ"י
דרך הטבע נסתרה דרכו והוא כאיש אובד
עצות והוא חוזר ואומר לנפשו הלוא כל
הוייתי אינה בדרך הטבע כלל אלא מאת
ה' היתה זאת לי, ובכן בו אני בוטח ועליו
הנני סומך, זה טוב יותר מבילתי מחשב ואינו רואה בעיניו
שהוייתו איננו עפ"י דרך הטבע אלא שהוא מאמין זה בדרך
אמונה בכלל. עכ"ל.

ודרשו חז"ל (יבמות סד): "הביטו אל צור חוצבתם ואל
מקבת בור נקרתם, הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה
תחוללכם" (ישעיה נא, א-ב), שרה אמנו אילוניית היתה,
שנאמר: ותחי שרי עקרה אין לה ולד, אפילו בית ולד אין
לה. יצחק ויעקב שניהם עקורים היו.

התורה הקדושה מצווה אותנו: הביטו וראו מאין אתם?
ממקום גבוה שהטבע אינו שולט שם כלל! ואם כן, למה
לכם להתייחס אל הטבע.

כל אחד מאיתנו יש אצלו לפעמים מצב של 'עקרה'.
אין לו חידושים, הכל מתנהל באפרוריות, הוא לא מצליח
להוציא פירות, הכל יבש ומיובש. פעם היו לו תכניות,

תוצאות הגרלת פרשת חיי שרה ללומדים 20-15 דקות
בספרי החסידות ענייני שב"ק מיום ד' עד לאחר שב"ק

אש השבת	אברהם חיים מנדל	בני ברק
אש השבת	שמואל שמעק	נתניה
אש השבת	אליהו צבי לנדא	ירושלים
שבת מלכתא	מאיר דוד הופמאן	בני ברק
שבת מלכתא	יצחק ליבוביץ	חיפה
שבת מלכתא	דוד מנחם רוזנפעלד	ציריך שוויץ
יסודות בעבודת ה'	בן ציון גזנער	חיפה
יסודות בעבודת ה'	יוחנן כהן	ירושלים
יסודות בעבודת ה'	חיים ראובן שכטר	חיפה

אהבת שלום המבורא גרינוואלד אלעד
אהבת שלום המבורא שמחה בונם רוזנורין אשדוד
אהבת שלום המבורא יהודה לייבוש טירער חיפה

אש העבודה

שערים לעבודת הבורא מתוך העמקה בספרי חסידות

מאוצרות מוה"ר יחיאל יהושע שיינפלד שליט"א
ממשיפי "אש החסידות"

עבודת האכילה

על פי משנת החסידות
פרק י"ז

מצות "קדושים תהיו" (ו)

שני גוים בבטנך

האדם מוצא עצמו בסערת רגשות בין הגוף לנשמה, והוא שואל את עצמו: מי אני, טוב או רע?

בשעת מעשה, כשאנו נתקלים במצוקה של פרנסה, בריאות או חינוך וכיוצ"ב, נקלע כל אחד מאיתנו למערבולת של רגשות. מצד אחד עומד השכל האנושי ומציג נתונים של אמת, הוא מוכיח כיצד על פי הטבע אין סיכוי להחליץ מהבעיה, ומעמיד את האדם בפני מצב של יאוש וחידלון.

מנגד עומדת הנשמה ומאירה את אור האמונה. היא מרגיעה אותו ומנסכת בנו רוח של תקווה ועידוד: הכל יהיה בסדר, בטח בה' ורעה אמונה, התענג על ה' ויתן לך משאלות לבך. מה לך כי תדאג על יום המחר? קוה אל ה'! המקום יהא בעזרך! תן לבורא עולם לנהל את העולם!

הנשמה מאירה ניצוצות של אמונה בקרב האדם, והאדם אכן מנסה להתחזק, אך מנגד הוא יודע שיש עוד צד במטבע, הרי יש כאן נתונים מדאיגים, האם יוכל להרשות לעצמו 'לרחף' עם פסוקים, ולהרגיע את עצמו עם מדרשי חז"ל?

הויכוח התמידי בין הגוף לנשמה אינו פוסק לרגע, והאדם נקלע לסערה פנימית שמטלטלת אותו. הטבע מדבר בקול שפוי, הוא רואה את המציאות, ומציג על השולחן נתונים נכונים ואמיתיים, והנשמה משיבה דברים שנראים כריחוף, יהיה טוב, סמוך על ה'.

הנשמה מדברת בלחש, בקול דממה דקה, מהססת ומרגישה כאורה. בעוד הגוף מרגיש בעל הבית, הוא מדבר בתוקף, בטוח בעצמו, שהרי הוא רואה בעיניו את המציאות.

אך כאשר עולים לקומת הנשמה, אין לך דברים של טעם יותר מדבריה של הנשמה. ואי לך, לוחצת הנשמה על האדם שישקיע יותר בדביקות עם קונו, יעזוב את כל הבלי העולם, וישכח מדאגות הפרנסה, כי אין מה לדאוג ואין מה לפחד רק מהבורא ית'.

הגוף טוען לנפש האדם, הרי אין פרנסה, צריך להביא כסף הביתה. הוא נזכר מכל הצרות שלו, וכוועס על עצמו: מה אתה מרחף עם דברים גבוהים ששייכים לצדיקים. איך אתה יכול להגיד שאין לפחד רק מהבורא ית', הרי אתה כן מפחד, הנה תראה.

הנשמה משיבה לגוף: נכון, קורה שנופלים קצת, אבל תיכף מתנערים מהעפר וחוזרים להתחזק באמונה.

ואז משיב הגוף: בסדר, נכון שיש אמונה, אבל קצת רחמנות, מה יהיה עם הפרנסה? תתחיל לדאוג כבר! תהיה קצת עצוב!

והאדם מוצא את עצמו בתוך רגשות מעורבים וסותרים, כל אחד מהצדדים מנסה למשוך אותו אליו, ומרגיש מבובל לחלוטין.

יש כאן מאבק עז ותמידי בין הגוף לנשמה, כל אחד ב'קומה' שלו מושוכנע כ"כ בצדקתו, והאדם נמצא בעין הסערה. אינו יודע מה לעשות, והרי זה דברים שבכל יום, אף אחד אינו יכול להמלט מהסערה הזאת שמתרחשת בקרבו מדי יום.

כך מגיע האדם להרהר בעצמו: מה התואר שלי? מה הציון שלי? האם אני צדיק או לא? האם אני טוב או לא? האם יש לי אמונה או לא? מה קורה אתי? רגע אחד מאיר בי אור האמונה, ורגע אחריו אני מוצא את עצמי בלי שום אמונה.

במצב זה מצאה רבקה אמונו ע"ה את עצמה. 'ויתרצו בנים בקרבה', היא לא הבינה מה קורה? רגע אחד הוא רוצה לרוץ לבית המדרש, ורגע אחריו הוא מבקש לרוץ לבתי עבודה זרה. האם הוא צדיק או לא? האם הוא טוב או לא? מה התואר שלו?

והקב"ה משיב לה: שני גוים בבטנך. אין כאן תואר! זה לא אדם אחד שמחליף את עורו מרגע לרגע, אלא בכל אחד מישראל שוכנים שתי נפשות: נפש אחת של עשו הרשע, בחינת 'טבע' והנפש השנית של יעקב שהוא בחינת 'נשמה' (מאור ושמש).

ומבארים ה'קדושת לוי' וה'אוהב ישראל' שאין כאן שאלה 'האם אני טוב או לא טוב?' כי יש כאן שתי נפשות, אחת טובה ואחת רעה, כל אחת מהן מתגברת לפעמים, ולכן אסור לאדם להציב לעצמו ציון: אני טוב, אני רע; או להסיק מסקנות: לעולם כבר לא אצליח; כי האדם עצמו הוא 'כח הבחור' שאינו לא בגדר 'טוב' ולא בגדר 'רע', ואף באם בחר פעם ברע יטה עצמו לבחור בטוב, ושב ורפא לו.

"קדושים תהיו" - להזמין סעודתו במחשבה תחילה

כשעוצר בעד נפש הטבעית ואינו ממלא את רצונה לאלתר, אלא משתהה קמעא, ומשליט את המוח על הלב, הרי זו מכה נוראה לנפש הבהמית וזוהי מוכניע את הס"ט. א. לא רק מהאדם עצמו, אלא בכל העולם

והיינו שלגלג עליו רבי עקיבא על שמשמש בשתי ידיו בשעת האכילה, ואמר לו שיניח לתוך הקערה גם את שתי רגליו, וכמו שכתב הפרישה (אות ט): הנח עקבך עליו, כלומר שכבר יצאת מדרך ארץ לאכול דרך רעבתנות ככלב.

להזמין ולהכין סעודתו

החלק השני, היא פעולת ההכנה וההזמנה אל המעשה הגשמי כמו שדרשו חז"ל (ברכות נג): על 'והתקדשתם והייתם קדושים' שצריך ליטול ידיו קודם האכילה, כדי שלא לגשת תיכף אל האכילה מתוך רעבתנות, אלא צריך להשהות עצמו תחילה, מתוך ישוב הדעת, להחזיק ראש ולא להתנהג כבהמה בלא דעת. כי כאשר אדם מרפה עצמו להתנהג באופן טבעי כפי העולה על רוחו, וכשמוצא מיני מאכל מושיט ידו מאליו ואוכל, הרי זה הקצה המרוחק ביותר של מצות 'קדושים תהיו', וכאשר עוצר עצמו וניגש אל ענייני הגשמיות מתוך מחשבה תחילה, הרי הוא מוכן ומעידן את הנפש הטבעית, ומגביר את המוח על הלב, ומתוך כך הופך ממהות של 'בהמה' למהות של 'אדם'.

הנטיה הטבעית - היא האויב הגדול ביותר של הקדושה, זהו חלקו של הסטרא אחרא בתוך מערכת האדם. וגם כשלא עובר עבירה חלילה, אלא מתנהג באופן טבעי כפי שמתעורר על ידי הנפש הטבעית, כי שם משכן הסטרא אחרא.

זה הכלל: כל רגש המתעורר אצל האדם מתוך טבעיות ללא מחשבה, הרי זה נכלל על פי רוב בחלק הרע, הן בנוגע לאכילה, הן בדיבור, במעשה, במחשבה, ובהרגשת הלב וכיוצ"ב. ואילו כאשר 'המוח שליט על הלב' והאדם שולט על מערכת רגשותיו, הרי זה נכלל בחלק הטוב, כי משכן הנפש הבהמית בחלל השמאלי שלב, ומשכן הנפש האלוקית במוח.

וכאשר עוצר בעד נפש הטבעית ואינו ממלא את רצונה לאלתר, אלא משתהה קמעא, ומשליט את המוח על הלב, הרי זה מכה נוראה לנפש הבהמית וזוהי מוכניע את הסטרא אחרא, לא רק מהאדם עצמו, אלא מחליש את תוקף הסטרא אחרא בכל העולם, וכתב בספר התיאור (פרק כז) כי כל פעם שמתגבר על נטייתו הטבעית, הרי הוא דוחה עוד ועוד את הסטרא אחרא, עד שמתקדש והולך ועושה את גופו משכן להשראת השכינה והנפש האלוקית.

בפרק הקודם נתבאר כי 'קדושה' יש בה כמה וכמה פירושים, זה יכול להתפרש מלשון 'הבדלה', להבדיל עצמו מתאוות היתר, וגם מלשון 'הכנה והזמנה' לגשת אל הסעודה מתוך כבוד ראש ולא מתוך נטיה טבעית בלי שליטה על הנפש הבהמית.

להגביל עצמו בדבר מסויים

הדבר הראשון במצוות 'קדושים תהיו' הוא להגביל עצמו בכל ענייני עוה"ז.

אי לכך כתבו בספרים, כי כל אחד צריך שיהיה לו איזה מאכל מוגדר או איזה פעולה שיש בה הנאה גשמית, שהוא מוגביל עצמו ממנו. הוא קובע לעצמו שאינו אוכל מאכל פלוני לפחות בימות החול. בכך הוא מבדיל עצמו בדבר מסויים מתאוות היתר. ולא דוקא בענייני מאכל, אלא בכל מילי דעלמא, כגון אם היה רגיל לישב קטע מסויים בתפילה, והוא מקבל על עצמו להתגבר ולעמוד באותו קטע, וכן כיוצא בזה בשאר עניינים, הרי הוא מקיים בה מצות עשה של 'קדושים תהיו', הוא הגביל עצמו, הוא אינו מופקר אלא יש לו עקרונות בחייו, יש לו הגבלות, ואינו מתהלך כבהמה שאין לה שום גבול.

זהו החלק הראשון של 'קדושה' והבדלה, להגביל עצמו במשהו מסויים, וכאשר מתרגל לכך ונעשה הרגל אצלו, יכול להוסיף עוד משהו, זה לא צריך להיות דבר גדול, אלא יכול לקבל על עצמו אפילו פרט קטן מאוד, ובכל זאת יש בו אפקט ההגבלה. כך עולה ומתעלה שלב אחר שלב, נבחת והדרגה, בלי מרוצה ודילוג, וקונה לעצמו עוד ועוד קנין בחיי הקדושה.

וכמו כן מצינו אצל הצדיקים הנהגה של 'הגבלה' שהיו מגבילים עצמם להשתמש רק ביד אחת בשעת האכילה, כדי שלא להיות שקוע בתוך המאכל, וכנהנה יוכל כל אחד לבחור פעולה מסויימת של הגבלה בשעת האכילה, כדי שלא יהא נדמה כסוס וכפרד.

וכבר הובא כן להלכה בדברי הטור לאכול ביד אחת בלבד ('או"ח סי' קע) וז"ל: מעשה ברבי עקיבא שעשה משתה לתלמידיו הביאו לפניו ב' תבשילין, אחד חי ואחד מבושל, בתחילה הביאו לפניו קלח של כרוב, בא הפיקח שבהם, אחז הקלח בידו ותלשו ולא בא אחריו, משך ידו הימנו, ואכל פת לבדו. הטיפש שבהם אחז הקלח בשתי ידיו, אמר לו רבי עקיבא, לא כן, אלא הנח עקבך עליה בתוך הקערה ותלשו בו. עכ"ד.



שבחי הספר הקדוש "מאור עינים" (ד)

העלאת המידות

דרכו של המאור עינים בספרו הקדוש - היא להעלות הכל לצורך גבוה, בפרט המידות המתעוררות בו - אהבה יראה תפארת וכו'.

האדם אינו יכול להתעורר מעצמו לאהוב את הבורא ית' או לירא ממנו, שהרי אינו רואה את הבורא ואין לו דרך כיצד להגיע לאהבתו או ליראתו ית'. הוא יכול להתבונן ולהעמיק עד שמגיע לידי התפעלות, אך התבוננות זו היא עבודה קשה, וכמעט לא שייך שלאחר התבוננות יבוא האדם לידי אהבה מורגשת ויראה מורגשת.

ולכן מעוררים את האדם מלמעלה באהבה של ענייני העוה"ז או יראה גשמית, וכאשר הלב פועל ונתעוררה האהבה או היראה, הוא יכול להשתמש עם אהבה ויראה זו לצורך גבוה, ואז יעלה את כל האהבות והיראות הנפולות כאשר יבין כי שורש כל האהבות והיראות הוא האהבה והיראה האלוהית.

זאת היא גם הגדרתו של 'צדיק', אדם שמרומם את כל המדרגות, ואף של הקטנות ושל תאוות הנמוכות, ומתעלה איתם לגדלות - לתאוות האמיתיות בעבודת השם יתברך (בראשית ד"ה במסכת יומא). ומהות הנהגת הגדלות, מבאר בריבוי מקומות (עייני פר' לך שם בהמשך המאמר) שכפי שהאדם מתעלה יותר בעבודת השי"ת כך זוכה הוא יותר להרגיש תענוג בעבודת השם יתברך, והתענוג הזה "מסייעו ומדריכו בדרך אשר ילך בה", לאחר שזוכה לדעת את אורה של התורה המוליכה אותו בדרך הישרה.

בהתאם לכך, מעודד המאור עינים את האדם "להרגיש" את הרגשיה של הנשמה. כך למשל הוא כותב (בפרשת בראשית ד"ה והנה בחי' זיווג) שבעת קידוש לבנה ניתן להרגיש תענוג רוחני והתקרבות לבורא יתברך, והוא כותב שמי שקידש את הלבנה לא ימות באותו חודש כיון שזכה להמתיק את ה'קטנות', המתקה הנרמזת בקידוש לבנה. בעת שאדם שוקל לעשות מעשה שאינו נכון, הוא מרגיש פחד ורעדה, כאילו משהו מסתכל עליו מהחלון וצופה בכל אשר יעשה, דבר זה מוסבר על ידי הבעל שם טוב שהיראה העליונה מצמצמת את עצמה לאדם שיזכר מהיראה האמיתית - יראה ה' (שם ד"ה אמנם).

הוא אף מסביר את מאמר חז"ל "שכר מצווה מצווה", שעיקר שכרה של המצווה היא המצווה בעצמה דהיינו הרגש הדביקות והתענוג שיש לאדם בעת עשיית המצווה, והיינו הרגש "התשוקה והדביקות חלק אלוהי" (וירא ד"ה אך).

בניגוד לדעה הרווחת כי עבודת האכילה שייכת רק לצדיקים, מכה המאור עיניים על קדקדם של בעלי קטנות המוחין המשייכים את העבודה רק לצדיקים, ומסביר (מטות ד"ה וידבר) כי **עבודת האכילה שייכת לכל אדם מישראל באשר הוא**, כפי מדרגתו בתפילה - כך צריכה להיות מדרגתו בעבודת האכילה כי אי אפשר זה בלא זה, רק שצריך לעלות מדרגה למדרגה באכילה כמו שבתפילה צריך בכל עת לזכר מחשבותיו יותר ויותר.

א דיבור מאת צדיקי דורינו שליט"א
אודות לימוד ספרי חסידות

כ"ק ארמו"ד מבעלזא שליט"א

"אם רוצים להרגיש טעם בעשיית מצווה או תענוג בשעת החפילה או להרגיש טעם בשבת קודש, צריך ללמוד בספרי חסידות".
"וכן יקבעו שיעור בספרי מוסר ושיעור בספרי חסידות מתלמידי הבעש"ט דק', ודבר זה יהיה אצלם חוק ולא יעבור, אמנם הלימוד צריך להיות בעיון והבנה".
"ולא די בלימוד גמרא ופוסקים בלבד, אלא צריכים ללמוד ספרי מוסר וחסידות המלמדים איך מתקרבים אל הדבנו של עולם, ומביאים את האדם ליראת ה' ולא אהבת ה' ויראתו, ושדע איך ללמוד ואיך לעבוד את השם יתברך ולחנן את המידות דדעת".

היראה - הבנת אחריות ומשמעות התפקיד

מחשבותיהם של בני האדם, שהם כוחות רוחניים המושפעים ממקור המחשבות הכללי בעולמות העליונים, וממילא כאשר נשלחת אל האדם מחשבה זרה, ברור ומובן שהתכלית של מחשבה זאת היא כדי להעלותה.

וכאשר האדם מבין שבשעה שנותנים לו מחשבה זרה משמים הרי בזה הרגע ממנים אותו לשליחות, עליו להיות "ציר נאמן", והמגיד מביא את הפסוק (משלי כה יג) **צַצְנָת פְּשָׁלָג בְּיָוִם קֶצֶר צִיר נֶאֱמָן לְשִׁלְחָיו וְנֶפֶשׁ אֲדָנָיו יָשִׁיב**, שמשמעותו של הכתוב על פי פשוטו היא שגם צינת השלג הבאה ביום קציר, היא שליח משמים להשיב את נפש האדם המצטער מהחום, ולענייננו כאשר אדם חסר לו התעוררות באיזו מידה, אזי מעוררים אותו משמים להתעורר באותה מידה, ולכן שולחים לו מחשבה באותה ענין כדי שיתעורר באותו ענין בקדושה.

וזה לשון המגיד (אור תורה סימן לא): "כי בבוא לאדם מחשבה רעה צריך לירא ולשים אל לבו כי המחשבה של אדם הוא מרכבה לה' ית', על דרך האבות הן הן המרכבה כידוע, והוא שליח להעלות המחשבה כידוע, וצריך שיהיה ציר נאמן ונפש אדוניו ישיב, כביכול את ה' הוא משיב".

ותורה זאת מהמגיד היא יסוד גדול לכל תורת העלאת המחשבות, שלולי ההקדמה של אחריות וכובד ראש, יבצר מהאדם להעלות מחשבות זרות, כי יסוד העלאת המחשבות היא רק כשאדם מתייחס למחשבה כמציאות רוחנית שנשלחת אליו, ואינו מזהה אותה כחלק מהרצונות שלו, ואז הוא אינו משועבד למחשבה, אלא שולט עליה כאילו הייתה מציאות נפרדת שאינה חלק מנפשו ואין נפשו מתאוה לה.

ולכן נדרשת ההבנה של האדם שהוא 'שליח' כאן בעולם לבצע תפקיד נכבד שאין כמוהו, תפקיד שלשמו נברא כל העולם כולו - העלאת המחשבות, ואז יבין שדורשים ממנו נאמנות ומסירות, ובעצם העובדה שמוסרים לו תפקיד זה נראה בעליל שמשמים סומכים עליו שייבצע את תפקידו נאמנה, ומי הוא פתי וימעול בתפקיד שהמלך מסר לו, שהוא להשיב חלק מלבושו של המלך, לבוש רוחני שהוא אורו והשפעתו של המלך, הניצוצות הקדושים שנפלו לעולמות התחתונים - "כביכול את ה' הוא משיב".

בפרשנתו עוסק המגיד בענין העלאת המחשבות זרות, ענין שהוא מעיקרי משנתו הקדושה ונשנה פעמים רבות גם בספרי תלמידיו הקדושים בשמו.

רבינו עוסק בפרשה זאת באופן מיוחד בהעלאת המחשבות בענין השייך לכל נפש, כשהוא מבאר את דבריו של יצחק אבינו "רק אין יראת אלוקים במקום הזה", אותם הוא אמר על אבימלך כשראה שהם מתאוים תאוות רעות. ונשאלת השאלה, הלא ידוע שהעלאת המחשבות היא באמצעות אותה מידה עצמה, שמידת אהבה מעלים באמצעות אהבת ה' וכו', ואם כן בענין זה שנכשלו בו הפלשתים, שהם תאוות ששורשם ממידת אהבה [כמאמר הבעש"ט הק' על הפסוק "ואיש כי יקח את אחותו - חסד הוא", שגם תאוה זאת היא ממידת החסד (מאור עיניים ואתחנן ד"ה וע"כ)], היה צריך לומר יצחק "רק אין אהבת ה' במקום הזה".

ומבאר המגיד יסוד גדול, שלשם עבודת העלאת מחשבות זרות מכל סוג שהיא, נדרשת קודם כל יראה. וזאת יש לדעת, כי משמעותה של היראה במשנת המגיד יש בה כמה הבנות ודרגות, והדרגה המינימלית שהיא שער לעבודת ה' יתברך, היא הבנת גודל האחריות של האדם על מעשיו, וידעת גודל הכוח שיש בידו, על ידי כל מחשבה ודיבור ומעשה שלו, וזה היראה מוכנה במשנה 'כובד ראש', ועליה נאמר "אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש" שהכוונה שעומד לפני המלך, ידיעה שבה נכלל גודל האחריות המוטלת עליו ברגע זה, שבהיותו עומד לפני המלך יש משמעות גדולה לכל מחשבה ודיבור שלו.

וכידוע שבתורת המגיד נשנה כמה פעמים שהיראה היא שער ופתח לעבודת השם, ועליה נאמר "זה השער לה' צדיקים יבואו בו" כי בלי היראה אין אדם נכנס כלל לשערי העבודה.

ולענייננו מסביר המגיד כי כדי להעלות מחשבות זרות צריך לכל הפחות את דרגת היראה המכונה 'יראת אלוקים', ומבאר המגיד שעניינה של יראה זאת היא אחריות וכובד ראש שיש לאדם כאשר הוא מבין את גודל האחריות המוטלת עליו כאשר נשלחות אליו מחשבות זרות, מכיון שהמחשבות של האדם הם "מרכבה" לה', כלומר שהצורה שה' גילום אלקות יורדת לעולם היא על ידי